

در بیان حقایق امام صادق علیه السلام

سیوطی

جلسه ۶۱

استاد: وافی یزدی

موضوع: نواسخ (۵: «لا» ی نفی جنس)

اعراب تابع اسم «لا»:

۱- نعت

۲- عطف

۳- بدل: اگر بدل نکره باشد، می تواند منصوب یا مرفوع شود: لا احد رجلاً رجلاً و امرأةً فیها

۴- عطف بیان: در عطف بیان نیز رفع و نصب جایز است اگر عطف بیان نکره باشد و نکره بودن عطف بیان را جایز بدانیم ولی اگر نکره نباشد، فقط رفع جایز است.

۵- تاکید: در تاکید دو وجه جایز است:

الف- بناء بر فتح: لا ماء ماءً بارداً

ب- نصب: لا ماءً ماءً بارداً

نکته:

گاهی برسر «لا» ی نفی جنس، همزه استفهام می آید (ألا) که در این صورت:

از نظر مصنف: در احکام و عمل، تفاوتی با «لا» ندارد.

از نظر سیبویه و خلیل: سه تفاوت دارد با «لا»:

۱- فقط اسم می گیرد.

۲- عطف بر محل اسمش جایز نیست.

۳- هیچگاه ملغی از عمل نمی شود.